

Undersökning av betydande miljöpåverkan i planarbete

Detaljplan för Halltorp 1:2, Borgholms kommun

2020-01-14

Undersökning av betydande miljöpåverkan (BMP) i planprocessen

Varje detaljplan och program skall i enlighet med 6 kap. 6 § Miljöbalken föregås av en strategisk miljöbedömning om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (prop. 2016/17:200). Undersökningen ska avgöra om planen eller projektets förslag kan antas påverka miljön så mycket att en strategisk miljöbedömning och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) behövs. En undersökning ska också göras om kommunen ändrar en detaljplan för att se om ändringen innebär en betydande miljöpåverkan (5 kap. 7 § Plan- och bygglagen, PBL). Vid identifiering och bedömning av betydande miljöpåverkan krävs det att en MKB avgränsas och upprättas (6 kap. 9-13 § § MB).

Undersökningen utgår från och beskriver platsens och omgivningarnas förutsättningar, planens omfattning, storlek mm och ska identifiera omständigheter som talar för och emot en betydande miljöpåverkan (2017:966, 5 § miljöbedömningsförordningen). Undersökningen utförs av personal med rätt kompetens på kommunen.

Det är reglerat i PBL att samrådet om en detaljplan ska uppfylla kraven på undersökningssamråd enligt miljöbalken (2010:900, 5 kap. 11 § PBL). Kommunen ska uppfylla detta krav redan innan plansamrådet genom att hålla undersökningssamråd enligt miljöbalken tidigt i planarbetet.

Undersökningen av BMP innehåll och slutsats är en del av plandokumentet och **skall** finnas med i planbeskrivningen och presenteras för beslutsfattare även om planen **inte** antas medföra en betydande miljöpåverkan (2010:900 4 kap. 33b § PBL).

När innebär en plan betydande miljöpåverkan

Miljöpåverkans betydelse styrs dels av lagstiftningen (miljöbedömningsförordningen 2017:966) men är också en avvägning av den sammanlagda påverkan och platsens lokala förutsättningar.

Vad är en strategisk miljöbedömning

En strategisk miljöbedömning är inte ett dokument utan en process som **ska** integrera med planeringen för att skapa en hållbar utveckling (6 kap.9 § MB).

Vad är en MKB

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) är det dokument som sammanfattar och redovisar utredningar och ställningstaganden som är gjorda i planprocessen samt planen eller programmets påverkan (förordning om miljökonsekvensbeskrivningar 2017:966). MKB:n **ska** även redovisa åtgärder och alternativ som ligger till grund för planens förslag. Innehållet i en MKB regleras i 6 kap. 2, 12 § § MB samt efter samråd med Länsstyrelsen.

Litteratur

- Webbvägledning om strategisk miljöbedömning – processen att identifiera, beskriva och bedöma miljöeffekter vid arbete med och beslut om planer och program

<https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Miljobedomningar/Strategisk-miljobedomning/>

**Checklista samt undersökning av
betydande miljöpåverkan**

Undersökning av BMP enligt 6 kap Miljöbalken
Miljöbedömningsförordning (2017:966)
Plan- och bygglagen 5 kap.
EU-direktivet (2001/2/EG)

Diarienummer
B 2020-000030

Fastighetsbeteckning
Halltorp 1:2

Beskrivning

Detaljplan för	Upphävande för del av område inom detaljplan från 2002, Halltorp 1:2, 0885-P272. Bestämmelse i plan är golfbana.
Planens storlek och syfte (vad, t.ex. ny sammanhållen bebyggelse, bostäder, verksamhet, ändringa av allmän platsmark mm)	Ett område om ca 42 ha som delvis använts som golfbana avses istället att användas till jordbruksmark för att utgöra tillskott till jordbruksfastigheten Åketorp 1:2.
Nuvarande markanvändning (lokalisering mm)	Ett större område om ca 42 ha som har utgjorts av en golfbana har omvandlats till jordbruksmark. Ligger mellan Halltorps gästgiveri och Ekerum väster om väg 136.
Beskrivning av förslaget	Avsikten är att marken ska ingå i befintlig jordbruksfastighet och användas som jordbruksmark.
Medverkande tjänstemän	Planhandläggare: Kerstin Persson Miljöhandläggare: Heléne Wertwein Haavikko

OBS! Bedömningarna är **preliminära** och kan behöva omvärderas om ny kunskap tillförs planen

Del 1- Beskrivning av platsens egenskaper/restriktioner och känslighet

Planer och program (1 kap. 1 §, 2-3:e kap. samt 5 kap. PBL 2010:900), Bedömning av planers och programs miljöpåverkan SMB-direktivet 2001/42/EG, LAV 2006:412)	
Bedöms planen medföra påverkan på/ändra eller ingå i:	Kommentar
Planer <ul style="list-style-type: none"> • Översiktplan • Detaljplan eller Byggnadsplan • Program • VA-plan 	Översiktsplan från 2002. Inget särskilt uttalat om platsen. Ingår i dp men förslag att häva delar av bestämmelserna i planen.
Områdeskydd och regleringar (3-4, 7-8 kap MB, artskyddsförordning 2007:845, Kulturmiljölagen 1988:950, ändrad 2013:548)	
Bedöms planen påverka eller orsaka skada på:	Kommentar
Riksintressen <ul style="list-style-type: none"> • Kultur 	Riksintresse enligt 4e kap MB. Hela Öland av riksintresse för friluftsliv och naturvärden.

<ul style="list-style-type: none"> • Friluftsliv • Naturvärden • Kommunikation • Natura 2000- områden (inkl. Ramsarområden) • Obruten kust • Yrkesfiske • Försvaret • Energi • Utvinning av material/ämnen 	<p>Natura 2000 gränisar till området, Halltorp område enligt habitatdirektivet även riksintresse för naturvärden.</p>
<p>Områdeskydd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biotopskyddsområden, (Skogsstyrelsen) • Generellt biotopskydd (stenmurar, våtmarker mm) • Naturreservat • Naturminnen • Strandskydd • Vattenskyddsområde (vattentäkt, primär, tertiär, ytvatten, kanaler) • Rödlistad/fridlyst, skyddade arter 	<p>Naturreservatet Halltorp gränisar till aktuellt område. Flera rödlistade arter är funna på området och på omkringliggande mark.</p> <p>Omvandling från golfbana till jordbruksmark bedöms inte innebära någon betydande miljöpåverkan för de allmänna intressena som områdesskydd eller rödlistade arter utgör.</p>
<p>Värdefulla natur- och kulturmiljöer (1 kap. 1-2 § §, 2 kap.1-3, 6 § §, 3:e kap. MB, artskyddsförordning 2007:845, Kulturmiljölagen 1988:950, ändrad 2013:548, Skogens pärlor Skogsstyrelsen</p>	
<p>Bedöms planen påverka eller orsaka skada på:</p>	<p>Kommentar</p>
<p>Naturmiljöer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Länets Naturvårdsprogram • Våtmarker, Länsstyrelsen • Nyckelbiotoper, Skogsstyrelsen • Naturvärden, Skogsstyrelsen • Sumpskogar, inv. Läns- och skogsstyrelse • Ängs-och betesmarker, inv. Jordbruksverket • Skyddsvärda träd • Inventerade träd, Kommunen, Länsstyrelsen • Föryngringsområde för fisk • Spridningskorridorer, utpekad i t.ex. FÖP, Grönstrukturplan, Regional handlingsplan för grön infrastruktur mm 	<p>Gränisar till länets naturmiljöprogram.</p>
<p>Kulturmiljöer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odlingslandskapet • Byggnadsminne • Fornlämningar • Industriarv • Länets kulturmiljöprogram • Fornvårdsprogram • Värnade vägar • Annan värdefull kulturmiljö, t.ex. radby, kyrka, kvarnar m.m. 	<p>Ett flertal fornminnen finns inom området där bestämmelser ska hävas. Omvandling av golfbana till jordbruksmark bedöms inte innebära någon betydlig miljöpåverkan på intressena. Innan det var golfbana användes området för odling, plöjning mm har tidigare skett på aktuell plats.</p>
<p>Friluftsliv</p> <ul style="list-style-type: none"> • Friluftsområden, utpekade i t.ex. FÖP mm • Större opåverkade områden (ädellövskog, tätortsnära skog m.mm) • Grönstruktur i tätort (park- och grönområden). • Lekmiljöer som bollplaner m.m. • Hundruna t.ex. stråk inom bebyggd mark vid förtätning • Strövstigar, badplatser m.m. 	<p>Golfbana övergår till jordbruksmark.</p>
<p>Geologiska formationer, SGU jordartskarta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grusavlagringar/strandvallar 	<p>Grusavlagning.</p>

<ul style="list-style-type: none"> Flygsandsområden/klapperstensfält 	
Miljö kvalitetsnormer (5 kap MB, yt- och grundvatten, buller, luftkvalitet)	
Vilken/vilka vattenförekomst/er enligt Vattenmyndigheten berörs av planen och vilken status har de? Se www.viss.lst.se	
Bedöms planen medföra risk för överskridande av MKN för vatten?	Kommentar
Kust-eller övergångsvatten, ekologisk och kemisk status	M n Kalmarsunds utsjövatten har måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. God ekologisk status ska ha uppnåtts till 2027.
Grundvatten, kvantitativ och kemisk status	Ligger inom Mörbylånga-Borgholm, sedimentär bergförekomst. Senaste bedömningen för grundvattnet inom området är att det finns en risk att inte uppnå god kemisk statusen och att den kvantitativa statusen är otillfredsställande. Kvalitetskrav att den ska vara god till 2021.
Ytvatten (sjöar och vattendrag), ekologisk och kemisk status	Delavrinning till Kalmarsund. Den senast bedömda statusen för kemiska ämnen för ytvatten inom området är osäker då halten av TBT i sediment är förhöjd i större delen av kusten. Den största källan till TBT är båtbottnfärger. Den senast bedömda ekologiska statusen för ytvatten är att det finns risk att inte uppnå god status till 2021 pga övergödning.
Bedöms planen medföra risk för överskridande av MKN för buller och luft?	Kommentar
MKN Buller, https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Buller/Miljokvalitetsnorm-for-buller/	Nej omläggning av mark bedöms inte innebära någon ökning av bullernivåer.
MKN Luft https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Luft-och-klimat/Miljokvalitetsnormer-for-utomhusluft/Gransvarden-malvarden-utvarderingstrosklar/	Nej ingen risk.
Klimatpåverkan (2 kap PBL)	
Bedöms risk för påverkan av översvämningar?	Kommentar
<p>Grundläggande marknivå Tillkommer ny bebyggelse som:</p> <ul style="list-style-type: none"> Samhällsviktig verksamhet, ex skola, dagis, sjukvård mm under 3 möh Bostäder, under 2,8 möh Enkla byggnader, campingstugor, kiosker mm, lägre än 2,8 möh Finns risk för instängda områden vid hög nederbörd/snösmältning, se analys länsstyrelsen Finns risk för bräddning av avlopp vid hög nederbörd/snösmältning, se ledningar VA banken 	Nej ingen risk.

Del 2 – Planens påverkan/effekter inom och utanför planområdet

Beskriv påverkan på miljöaspekter (direkta, indirekta, positiva, negativa, tillfälliga, bestående, kort-medellång-lång sikt, kumulativa)		
Bedöms planen medföra effekter, förändra eller orsaka skada på?	Nej/Ja/Kanske	Kommentar
Gestaltning <ul style="list-style-type: none"> Landskaps- stadsbilden, värdefulla objekt In- och utblickar Historiska samband, 	☒ Nej ☐ Ja ☐ Kanske	Nej ingen påverkan.
Verksamheter och åtgärder <ul style="list-style-type: none"> Tillståndspliktiga verksamheter i planen, skogsavverkning mm Påverkas vattendomar/dikningsföretag Nedtagning av träd Rivning/borttagande av stenmurar, åkerholmar, småvatten mm 	☒ Nej ☐ Ja ☐ Kanske	Nej ingen påverkan.
Krävs markingrepp som <ul style="list-style-type: none"> Dränering Borttagande av jord/berg Utfyllnad Skyddsåtgärder som stängsling, konstruktioner, vallning, mm 	☒ Nej ☐ Ja ☐ Kanske	Nej ingen påverkan.
Förekommer <ul style="list-style-type: none"> Markradon Föroreningar, gamla deponier mm, MIFO objekt Risk för skred, erosion och sedimentation, SMHI Risk för instabilitet i markförhållanden, t.ex. borttagande av vatten i lerjord mm 	☒ Nej ☐ Ja ☐ Kanske	Nej ingen påverkan.
Vatten <ul style="list-style-type: none"> Försämrade vattenkvalitet- kvantitet för grundvatten, täkt/brunn Ytvattenförekomster, flöde, riktning, strömförhållande i vattendrag eller sjö/hav Förändringar i flödesriktningar/grundvatten Bidrar planen till hållbar dagvattenhantering, finns förutsättning för LOD? 	☒ Nej ☐ Ja ☐ Kanske	Nej ingen betydande påverkan.
Luft och Klimat <ul style="list-style-type: none"> Obehaglig lukt Luftkvalitet Förändrade luftfuktigheter: luftfuktighet, temperatur eller klimat Instängda områden vid hög nederbörd., avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning: analys Länsstyrelsen Ökat behov av transporter, kommunikationer 	☐ Nej ☐ Ja ☒ Kanske	Gödsling av jordbruksmark ger lukt och flugor. Ingen betydande påverkan.
Vegetation, kan genomförande av planen innebära: <ul style="list-style-type: none"> Införande av ny växtart Minskning av växtart- samhälle (rödlistade arter, natura 2000-arter, ÅPG-arter) 	☒ Nej ☐ Ja ☐ Kanske	Många rödlistade arter i angränsning till aktuellt område men bedöms inte minska i och med omläggning till jordbruksmark.
Djurliv, kan genomförande av planen innebära: <ul style="list-style-type: none"> Införande av ny djurart Påverkas djurs förflyttningar, rörelser Minskning av djurart- samhälle (rödlistade arter, 	☒ Nej ☐ Ja ☐ Kanske	Ingen betydande påverkan.

natura 2000-arter, ÅPG-arter)		
Ekologi och ekosystemtjänster: <ul style="list-style-type: none"> • Skyddade arter • Biologisk mångfald i övrigt • Viktiga spridningskorridorer försvinner, gröna kilar • Barriärer saknas/försvinner • Förändrad solinstrålning • Förändrad näringstillgång • Skapas nya biotoper • Förändrad markanvändning/skötsel • Förändrade processer t.ex. erosion, sedimentation 	☒ Nej ☐ Ja ☐ Kanske	Ingen betydande påverkan.
Miljöpåverkan från omgivningen <ul style="list-style-type: none"> • Kan befintliga miljöstörande verksamheter ha negativ inverkan på planen, tex reningsverk mm. • Finns nödvändiga skyddsavstånd t.ex. jordbrukscentrum, hästgårdar, reningsverk mm, se Bättre plats för arbete, https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/1995/battre-plats-for-arbete/ 	☒ Nej ☐ Ja ☐ Kanske	Jordbruk i anslutning till bostäder och hotell. Omläggning bedöms inte innebära betydande påverkan på dessa.
Hälsoeffekter, finns risk för hälsa och säkerhet		
Bedöms planen innebära effekter eller orsaka?	Nej/Ja/kanske	Kommentar
Störningar från omgivning eller ger planen upphov till störningar? <ul style="list-style-type: none"> • Buller/vibrationer över riktvärden • Ljus, nya ljussken som kan störa (bländande) • Strålning (ex radon) • Elektromagnetiska fält • Explosionsrisk, avstånd max mm • Transport av farligt gods, väg 136 • Trafikmiljö, buller, skyddsavstånd vägar, större vägar 12 eller 30 m, se webbkarta • Farlig trafikmiljö, inkl. gc-vägar, t.ex. hem-skola 	☐ Nej ☐ Ja ☒ Kanske	<p>Buller endast vid tillfällen då marken brukas. För övrigt utgör väg 136 den största källan till buller som också har skyddsavstånd 30 m till bostäder/byggnader.</p> <p>Miljöaspekter bedöms inte innebära någon betydande miljöpåverkan..</p>
Rekreation <ul style="list-style-type: none"> • Förändras/försvinner/försämras strövområden, vandrings- och cykeleder, friluftsanläggningar, hundruna, badplatser mm 	☒ Nej ☐ Ja ☐ Kanske	Ingen större påverkan, område för golfbana finns i söder, Ekerums golf & Resort.
Hushållning med mark och vatten och andra resurser (3-4 kap MB)		
Bedöms planen innebära effekter eller orsaka skada på	Nej/Ja/Kanske	Kommentar
Mark- och vatten <ul style="list-style-type: none"> • Skogsmark/skogsbruk • Jordbruksmark/odling • Hornsjön, exploatering • Bullerfria/tysta områden, God ljudmiljö https://www.naturvardsverket.se/Om-Naturvardsverket/Publikationer/ISBN/5700/91-620-5709-X/ 	☐ Nej ☒ Ja ☐ Kanske	Positiv påverkan på jordbruket då omläggning sker till jordbruksmark.

Naturresurser <ul style="list-style-type: none"> • Uttömning av icke förnyelsebara naturresurser (grus, gas, olja) • Påverkan på vattenförande grundlager av betydelse • Grunda havsvikar med betydelse för fiskreproduktion 	☒ Nej ☐ Ja ☐ Kanske	Ingen påverkan.
Energi, avfall, transporter <ul style="list-style-type: none"> • Genererar planen mycket energi, avfall, transporter • Finns möjlighet till påkoppling till allmänt VA och fjärrvärme • Finns kollektivtrafik i området • Genereras betydande ökning av fordonstrafik 	☒ Nej ☐ Ja ☐ Kanske	Ingen påverkan.
Alternativ <ul style="list-style-type: none"> • Finns alternativ till vald plats 	☒ Nej ☐ Ja	
Strider planen mot miljömålen		
Långsiktiga regionala miljömål	☐ Nej ☐ Ja ☒ Kanske	Ett rikt odlingslandskap, beroende på vilka kemikalier som används. Även på golfbanor används gödning och bekämpningsmedel.
Obs! Om risker finns för hälsa och säkerhet, eller om miljökvalitetsnormer överskrids, ska utredningar visa på vilka åtgärder som ska vidtas för att minimera riskerna och miljöpåverkan		

Del 3 – Behovsbedömning, samlad bedömd påverkan/effekt utifrån ovanstående punkter

Effekt	Bedömd påverkan				Kommentar
	Ingen	Marginell	Måttlig	stor	
Uppsatta mål Strider planen mot: <ul style="list-style-type: none"> • Regionala eller nationella miljökvalitetsmål • Nationella eller lokala folkhälsomål • Kommunala eller regionala klimat/energimål • VA-plan 		X			Marginell påverkan då omläggning sker från golfbanan till jordbruksmark.
Hållbarhet Integrering av miljöaspekter för att säkra en hållbar utveckling, (miljö, socialt och ekonomiskt): <ul style="list-style-type: none"> • Påverkan på värdefulla ekosystem (vatten/ mark/geologi) • Vattentillgång • Utsläpp vatten • Hälsöfrämjande åtgärder • Allmänhetens delaktighet • Transporter, avfall mm, Regional utvecklingsstrategi 		X			Omläggning av marken bedöms innebära en marginell påverkan på ekosystem och utsläpp till vatten. Det finns en damm i området som kan ta upp en del av vatten vid nederbörd.

Åtgärder Möjlighet att avhjälpa betydande miljöpåverkan (inventeringar, skyddsåtgärder, annan plats mm).		X			Ca 650 m till kustvatten. Befintlig damm kan ta om hand en del av överblivet vatten.
Effekternas omfattning Har planen effekter som var för sig är begränsande men tillsammans kan vara betydande, t.ex. exploatering i grannkommun	X				Ingen påverkan.
Enligt PBL	Ja	Nej	Kanske	Kommentarer	
Kan planen antas medföra betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet tas i anspråk för:					
Industriändamål		X			
köpcentrum, parkeringsanläggning eller annat projekt för sammanhållen bebyggelse		X			
skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggning		X			
hamn för fritidsbåtar		X			
hotellkomplex eller fritidsby med tillhörande anläggningar utanför sammanhållen bebyggelse		X			
permanent campingplats		X			
nöjespark		X			
djurpark		X			
Bedöms planen medföra betydande miljöpåverkan, sammanfattning av ovanstående checklista där bedömd påverkan av ovanstående miljöaspekter beskrivs med motivering till bedömning. Nollalternativ eller avsaknad av nollalternativ ska beskrivas samt om det finns en alternativ plats eller inte.					
Området som ligger inom befintlig detaljplan avses att upphävas i planen för att istället ingå i jordbruksfastighet. Upphävandet innebär att område för golfbana tas i anspråk som jordbruksmark. Upphävandet bedöms inte innebära någon betydande miljöpåverkan. Inom området finns en damm som kan samla upp ytvatten från jordbruksmarken.					
 Heléne Wertwein Haavikko					